

ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН АУТСОРСИНГУ

Анотація. Розглянуто особливості законодавчого регулювання аутсорсингу персоналу в Україні.

Аннотация. Рассмотрены особенности законодательного регулирования аутсорсинга персонала в Украине.

Annotation. The peculiarities of legal regulation of personnel outsourcing in Ukraine are considered.

Ключові слова: аутсорсинг, договір, лізинг персоналу.

Актуальність роботи полягає у вирішенні проблеми правового регулювання аутсорсингових послуг на державному рівні з метою уникнення порушень діючого законодавства.

Метою дослідження є розгляд особливостей правового регулювання аутсорсингу персоналу на підприємстві.

З англійської *outsourcing* дослівно означає "використання зовнішніх джерел" і часто перекладається як "кооперація", "субпідряд" і навіть "делегування функцій управління, повноважень і відповідальності в рамках поставлених завдань" [1].

Національний банк України у Постанові Правління від 15.03.2004 р. № 104 визначає аутсорсинг як виконання певних функцій і робіт, які традиційно вважаються "внутрішніми" і виконуються штатними працівниками, шляхом залучення зовнішніх незалежних сторін на договірній основі [2].

Стандартний договір аутсорсингу має містити ряд істотних умов, а саме: предмет договору, дію договору, ціну, внесення змін, передачу робіт за договором іншому виконавцеві, вирішення суперечок, форс-мажорні обставини, конфіденційність, відповідальність сторін.

Для того щоб зрозуміти, які права та обов'язки встановлює договір аутсорсингу, необхідно визначити, які об'єкти цивільних прав є предметом його регулювання. Такими об'єктами виступають виконання робіт або надання послуг. І залежно від того, що необхідно замовнику: матеріалізований результат робіт або процес надання послуги, договір аутсорсингу може становити по суті або договір підряду, або договір відплатного надання послуг зі здійснення певної діяльності (ст. 901 ЦКУ) [3].

Іноді договір аутсорсингу взагалі ототожнюють з "договором оренди персоналу" ("договором лізингу персоналу"). Але така точка зору не відповідає чинному законодавству України в силу того, що за договором найму (оренди) передається майно у користування за плату на певний строк (п.1 ст. 759 ЦКУ), а фізичні особи цій вимозі не відповідають, оскільки майном не є. У законодавстві цей вид договору не передбачений. Та ми можемо застосувати ст. 627 ЦКУ, згідно з якою громадяни та юридичні особи вільні в укладенні договору.

Функції, виконувані аутсорсером, які слід закріпити в договорі, є такими:

- повний комплекс робіт з ведення бухгалтерського та податкового обліку;
- складання первинних документів;
- організація та ведення всього документообігу компанії-клієнта;
- ведення договірної роботи та взаємодія з банками;
- складання оперативних звітів з фінансово-господарської діяльності підприємства;
- перевірка правильності складання первинних документів (відповідність застосовуваних форм, повнота і правильність заповнення всіх реквізитів документів);
- складання первинної документації на підставі даних, наданих клієнтом (платіжні доручення, рахунки, рахунки-фактури тощо);
- подання звітності до податкових органів, позабюджетні фонди, органи статистики;
- ведення архіву документів (систематизація та підшивка документів у томи, складання описів);
- зберігання архіву документів клієнта, у тому числі після закінчення податкового періоду або після припинення строку дії договору, надання інформації за запитом клієнта.

19 червня 1997 року Генеральна конференція Міжнародної організації праці (МОП) прийняла конвенцію № 181 "Про приватні агентства зайнятості". Ця конвенція має на меті захистити інтереси працівників, що наймаються приватними агентствами зайнятості (провайдерами). Важливо, що вона визнає таку форму організації праці працівників, за якої їх передають у розпорядження третій стороні [4], тобто про послуги аутсорсингових компаній. Але Верховна Рада проект Закону України про ратифікацію Конвенції МОП № 181 так і не ратифікувала.

Підсумовуючи вищезазначене, варто наголосити на тому, що сьогодні українське законодавство не регулює договір аутсорсингу в тій мірі, у якій це могло б впорядкувати відносини щодо передачі господарюючим суб'єктом іншій організації виконання своїх функцій. Зважаючи на тенденцію популяризації такого договору та важливість для оптимізації ресурсів під час кризи, вважаємо необхідним передбачити його в Цивільному кодексі України або в інших законодавчих актах.

Література: 1. Беліков О. Аутсорсинг як делегування функцій управління [Електронний ресурс] / Олег Беліков // Юридичний журнал. – 2007. – № 7. – Режим доступу : <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2735>. 2. Про схвалення Методичних рекомендацій щодо організації та функціонування систем ризик-менеджменту в банках України [Електронний ресурс] / Національний банк України. – Режим доступу : http://www.bank.gov.ua/Bank_supervision/Risks/361.pdf. 3. Швакин С. В. Аутсорсинг: юридическое оформление и налоговые последствия / С. В. Швакин // Налоговые споры. Теория и практика. – 2008. – № 9 (57). – С. 51–54. 4. Евсеев А. Чужой игрок в своей команде. Кому и зачем нужны аутсорсинг и аутстаффинг и как их оформить / А. Евсеев // Все о бухгалтерском учете. – 2009. – № 96. – С. 8–15.